

# CIÈNCIA

REVISTA CATALANA  
DE  
CIÈNCIA I TECNOLOGIA

Any I

Febrer 1926

Núm. 1

## SUMARI

### **Pòrtic**

**Les grans pressions i el rendiment de la màquina de vapor**  
**Del vulgarisme al tecnicisme**  
**Valorització dels tipus zoològics catalans**  
**Adobs sintètics**  
**Els cometes de l'any 1925**

JOSEP SERRAT I BONASTRE  
JOSEP ESTADELLA  
IGNASI DE SAGARRA  
ALFONS M.<sup>a</sup> GALLARDO  
JOSEP COMAS I SOLA

### EXTRACTES I TRADUCCIONS

**La composició química de la Terra**  
**Els moderns progressos de la cinematografia en colors**

HENRY S. WASHINGTON  
A. SEYEWETZ

*Revista de revistes: Treballs de Societats científiques*

BIBLIOGRAFIA — NOTÍCIES I COMENTARIS

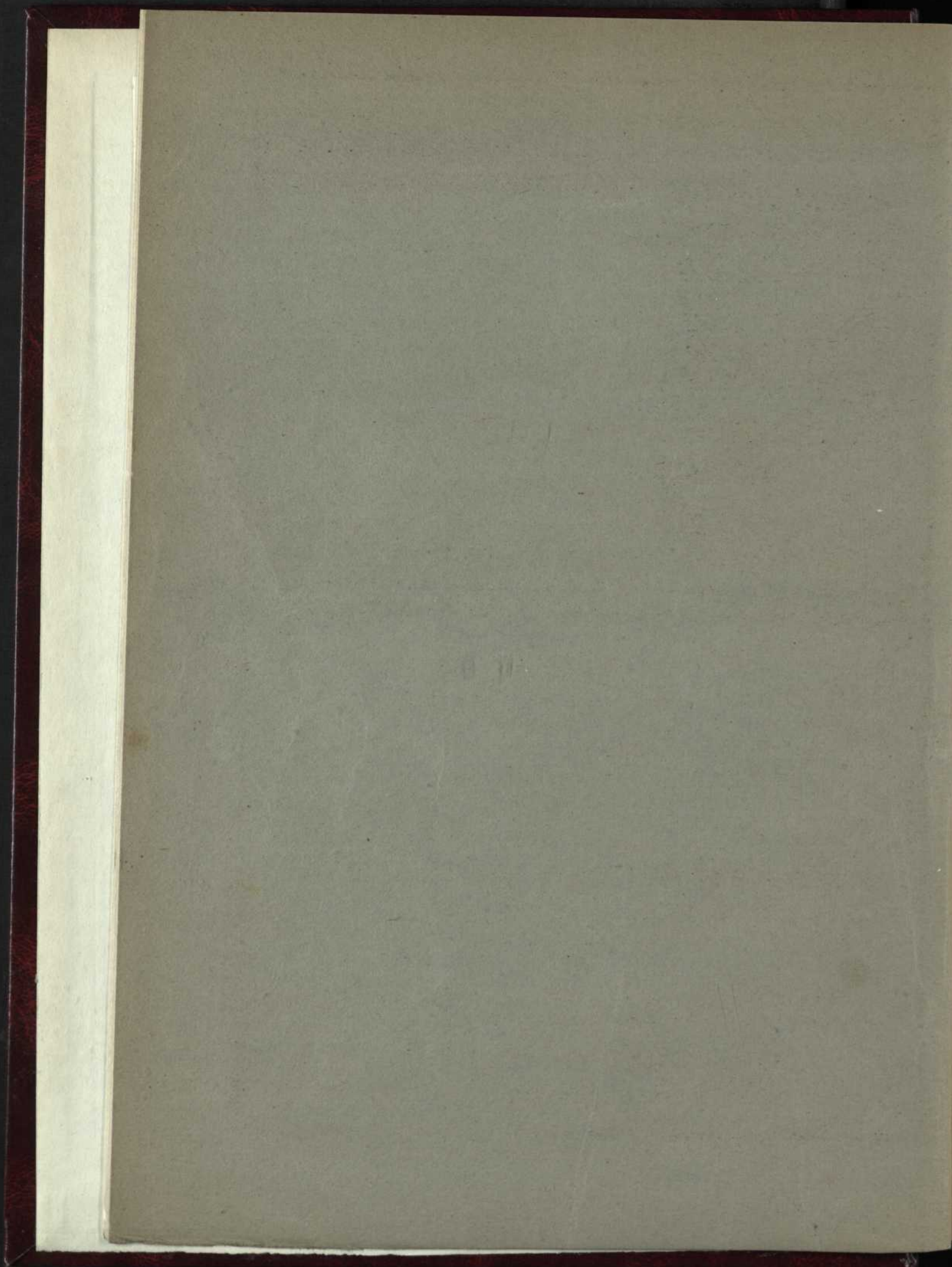
## REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Llibreria CATALÒNIA  
Plaça de Catalunya. 17.

BARCELONA

SUBSCRIPCIO: 15 PTES L'ANY

NÚMERO SOLT: 1'50 PTES.



Bombes centrífugues de construcció

# Escher Wyss & C.<sup>o</sup>

de Zurich

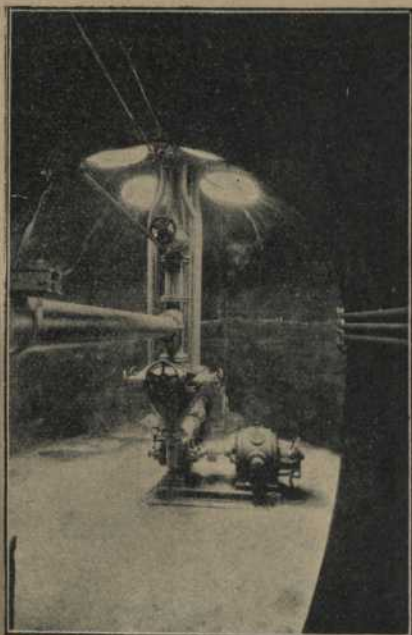
Representant general per a Espanya i Portugal

BARCELONA: Girona, 112

**F. VIVES PONS**

MADRID: Prím, 2

VALENCIA: Hernán Cortés, 12, 1r.



Projectes i estudis d'elevació d'aigües per a regadius, proveïment de viles, desaió de mines, etc. • Construcció sòlida i acurada • Alts rendiments • Les instal·lacions hidràuliques més importants s'han efectuat amb material provenint dels tallers ESCHER WYSS & Co. .... de Zurich .....

Bombes de baixa i alta pressió per a caudals des de 30 fins a 80,000 litres per minut • Nombroses referències i gran existència de grups motor-bomba per subministre immediat • Preus reduïts

Si us interessa la instal·lació d'una bomba demaneu oferta i catàleg general, que us serà \* \* \* remès tot seguit \* \* \*

## *Motor de doble enrotllament*

### *L'únic que no té desgast elèctric*

*Es la millora més important  
introduïda en la fabricació  
de motors normals d'ençà  
de 1924*

# **Electric Supplies Co.**

**S. A.**

*Oficina Central:*

**Fontanella, 14 - Barcelona**

**Telèfons 3996 A i 339 A**



Oficines: Pl. de Catalunya, 9 - Telèf. 3910 A  
Fàbrica: Menendez Pelayo, 220-Telèf. 480G

Construcció d'aparells industrials i de gran precisió per a medicions elèctriques

Instal·lació de centrals elèctriques-Xarxes de distribució - Quadros de maniobra - Proteccions per a altes tensions

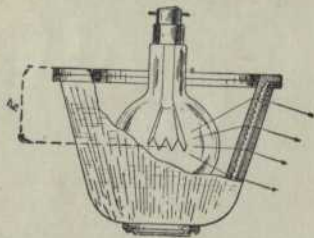
Motors-Transformadors-Dinamos - Alternadors CLERICI

## HOLOPHANE

Il·luminació científica i racional - Augment d'intensitat lluminica de 50 %

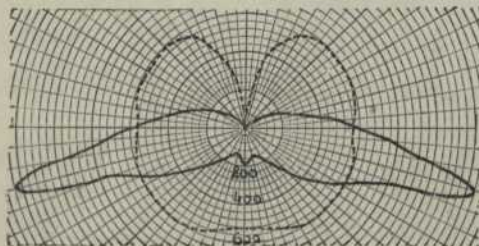
REFLECTOR, REFRACTORS I DIFUSORS

per a il·luminació d'interiors i il·luminat públic



### RESSENYAMENTS

Estació monumental M. Z. A. - Gran Metropolità de Barcelona - Exposició d'Indústries Elèctriques - Laboratoris Nord d'Espanya - Oficines "Comercial Pirelli, S. A." - Magatzems Paris-Madrid - etc.



# R. PLANCHE

& Co.

VILLEFRANCHE S. SAÔNE

### Compessors d'aire

per a pressions fins a 8 kg.

### Elevadors de pressió

per a pressions des de 300 gr. a 1500 gr.

### Bombes de buid

d'una fase: Buid 98 %  
dues fases: Buid 99,5 %

GRUPS FIXES I TRANSPORTABLES

MAQUINES MOGUDES AMB CORRETJA O DIRECTAMENT ACOPLADES A MOTOR ELECTRIC

Excel·lents referències  
Preus interessants



Representant general:

**Fill d'E. Bruguera**

Riera, 28 - Barcelona

**PRODUCTES "MARELLI & FOSSATI"**

**MATERIALES PARA CONSTRUCCION**

**BIANCO** MEF FA: IMPERMEABLE EL CIMENT · EVITA LES HUMITATS PER

**ISOLIT** MEF FA: IMPERMEABLES COBERTES · I · TERRATS TAPA · LES · COTERES A

**ISOL** MEF IMPERMEABILITZA · TOTA · MENA DE MATERIALS · RESISTEIX ELS ACIDS · I · ELS LLEIXIVS \* C

**PENETROL · DYROLITE** S

**MEF**

Els productes "MEF", per llur major eficacia i cost més reduït son els únics que utilitzen els constructors d'esperit modern

DIPÒSIT GENERAL: Rosselló, 168  
Telèfon: C-14.01 \* Apartat correus 1070  
BARCELONA

**OFICINA TECNICA R. CAMPALANS · ENGINYER**

**Comercial Masport, S. A.**

PRIMERES MATERIES NATURALS PER A LA  
INDUSTRIA / DROGUES, COLES  
PINTURES; COLORS  
SECANTS, ETC.

Despatx i magatzems:  
PASSEIG DE SANT  
JOAN, 29  
BARCELONA

Adreça postal: APART. 790  
Telèfon urbà i interurbà:  
S. P. 2052

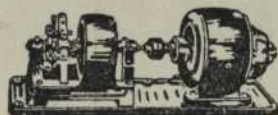
Adreça telegràfica:  
MASPORT - BARCELONA

**Instal·lacions de Galvanoplàstia per niquelar, estanyar, daurar, platejar, etc.**

Materials i articles de tota mena per desbastar, polir i acabar objectes metàl·lics / Màquines i eines per a la indústria mecànica / Estudis i pressuposts / posts gratuïts

**YBRAN & FONT**

Plaça Tetuan, 24 - Apartat de Correus, 664 - Telèf. S. P. 444  
BARCELONA



Dipòsits a Bilbao i Madrid

# Radiotelefonía

Radioaccessoris de  
qualitat garantida

## "Bell"

Varietat de preus en una  
sola qualitat és la caracte-  
rística de la marca "Bell"  
:: :: de fama mundial :: ::

Piles seques "Radio Sol" per  
a tensions de placa i filament

Si li interessa construir-se un  
aparell receptor, demani el llibre  
gratuït a:

Establiments "Radio Sol"

Passeig de Sant Joan, 17 - Barcelona



# CIÈNCIA

*prega als seus subscriptors, i al públic en general, que disculpin el retard excessiu en la sortida d'aquest primer número. Causes del tot estranyes a la voluntat de la Redacció l'han motivat.*

*La puntual publicació serà normalitzada en el tercer número; no en el segon, puix que el curt termini que queda ho priva.*

# CIÈNCIA

A N Y I  
N U M . 1

REVISTA CATALANA  
DE  
CIÈNCIA I TECNOLOGIA

F E B R E R  
D E 1 9 2 6

## PORTIC

**E**N el moment de veure la llum, CIÈNCIA vol explicar als qui la llegeixin, els motius i l'objecte de la seva publicació. En poc temps, la bibliografia en llengua catalana s'ha arrelat i s'ha extès d'una manera esperançadora; però és fàcil constatar com en el conjunt de llibres, revistes i periòdics darrerament apareguts, els de caràcter científic hi són en proporció mínima, quan no en mancança absoluta. Això es compendria, si la nostra cultura fos exclusivament literària, històrica, o circumscrita a qualsevol de les branques del pensament que compten amb aportacions catalanes més nodrides. Però no és així; les disciplines científiques més diverses tenen entre nosaltres conreadors valuosos; la vida i la riquesa de la nostra terra es fonamenta en una intensa activitat tècnica. El nombre reduït de publicacions d'aquest caràcter sembla doncs degut, més que a una causa bàsica, incorregible, a una manca d'oportunitat i de costum. CIÈNCIA, voldria ésser l'estímul i oferir el mitjà per corregir aquest retard i donar a la bibliografia científica en llengua nostra, el lloc i la importància que li pertocuen.

Cal esmentar, abans del nostre intent, una obra de major abast orientada en el mateix sentit. En el conjunt de la tasca, gran en extensió i en intensitat, de l'"Institut d'Estudis Catalans", les matèries científiques hi eren amplament, intel·ligentment tractades. Però avui, l'Institut, màxima autoritat intel·lectual per tots reconeguda, viu en obligat silenci. I és precisament la mancança forçosa d'aquesta veu enyorada, un dels majors motius que ens estimula per a la publicació de CIÈNCIA, que en voldria ésser la continuadora, modesta en la realització, però fidel en l'esperit.

Les matèries que tractarà CIÈNCIA seran les de caràcter científic en tota l'amplitud de la seva diversitat. Cap branca de coneixements que tingui entre nosaltres col·laboradors de solvència intel·lectual en serà exclosa. Hi seran igualment acollides les especulacions teòriques i les aplicacions de caire tecnològic. No intentem fer una revista exclusivament de ciència pura, que no tindria encara prou ambient de públic; mes tampoc volem prescindir d'aquesta branca, sense la qual la manifestació de les nostres activitats científiques presentaria l'aspecte d'una barreja desordenada de pràctiques empíriques. Però menys encara poden ésser excloses les matèries de caire tècnic. Els coneixements d'aplicació tenen per a la nostra terra una importància màxima, i gosaríem a dir decisiva. És molt possible que l'esdevenidor de Catalunya depengui de com sàpiga adaptar-se a les modalitats i transformacions de la tecnologia moderna. Contribuir a què els nostres homes tècnics més qualificats exposin llurs idees i treballs és, doncs, una obra que supera l'interès particular i assoleix transcendència col·lectiva.

Si les primeres ambicions dels fundadors de CIÈNCIA es realitzen, si la seva publicació arrela amb vigòria, pensem completar l'obra emprant l'edició de treballs i llibres de caràcter científic, per tal de fer cada volta més intens i més ampli aquest sector bibliogràfic, avui desproporcionadament migrat, de la nostra cultura. La importància de la tasca ens fa esperar la cooperació necessària dels catalans interessats en les matèries tractades. Per merèixer-la, podem oferir el millor desig de l'encert i la seguretat de la més ferma voluntat.